ชื่อวิทยานิพนธ์ แบบจำลองการสกัดกฎสำหรับฐานข้อมูลทางการแพทย์โดยใช้ โครง

ข่ายประสาทเทียม

ผู้เขียน นางสาวอุนิตษา สังข์เกตุ

สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์

ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

เนื่องจากในปัจจุบันการวินิจฉัยโรคและฐานข้อมูลทางการแพทย์ได้มีข้อมูลเพิ่ม ้ขึ้นอย่างมาก และแพทย์ทำความเข้าใจข้อมูลเหล่านั้นได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่มีลักษณะ เป็นตัวเลข ดังนั้นจึงต้องมีการนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำการหาความรู้หรือกฎที่อยู่ในรูปแบบ สัญลักษณ์ที่แพทย์สามารถทำความเข้าใจได้ ซึ่งจะช่วยให้แพทย์สามารถวินิจฉัยโรคได้ถูกต้อง และ รวดเร็วยิ่งขึ้น การทำเหมืองข้อมูลเป็นแนวทางหนึ่งที่นำมาช่วยในการค้นหาความรู้จาก มูลที่มีข้อมูลจำนวนมาก และ โครงข่ายประสาทเทียมเป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ใน การทำเหนือง ข้อมูลที่มีลักษณะข้อมูลเป็นตัวเลขได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิทยานิพนธ์นี้เสนอ แบบจำลองการ สกัดกฎสำหรับฐานข้อมูลทางการแพทย์โดยใช้โครงข่ายประสาทเทียมประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก คือ การตัดโหนดโครงข่ายประสาทเทียมโดยวิเคราะห์จากค่าน้ำหนักสงสด และการสกัดกฎภาษา ธรรมชาติจากโครงข่ายประสาทเทียมโดยการแทนค่าความถึ่ของช่วงข้อมูล การทคลองใช้ฐานข้อ มูลมาตรฐานจากประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วยฐานข้อมูลโรคหัวใจ ฐานข้อมูลโรคมะเร็งเต้า นม ฐานข้อมูลโรคเบาหวาน และฐานข้อมูลภาวะของผู้ป่วยโรคหัวใจที่เก็บตัวอย่างจากโรงพยาบาล ในประเทศไทย ผลการทดลองพบว่าได้กฎภาษาธรรมชาติในลักษณะของ "ถ้า-แล้ว" ที่เข้าใจได้ง่าย มีค่าความถูกต้องสูง มีจำนวนกฎน้อย และมีจำนวนตัวเชื่อมของ เงื่อนใบน้อย

Thesis Title Rule Extraction Model for Medical Databases using Neural Networks

Author Miss Unitsa Sangket

Major Program Computer Science

Academic Year 2005

ABSTRACT

At present, data related to disease investigation and medical database have increased substantially. Physicians have difficulty to understand the data especially those data with numeric type. Those data need to be managed into terms that physician is able to understand which will help physican to perform disease investigation accurately and more rapidly. Data mining is a method used to help for finding knowledge from large database. Neural networks is one of techniques used efficiently for data mining that has numeric data type. This thesis proposes a model of rule extraction for medical database using neural networks which composes of two main steps that are neural networks nodes prunning by analysis on the maximum weight and linguistic rule extraction using frequency interval data representation. The experiment used benchmark data from USA which are heart disease database, breast cancer database, diabetes database and electrocardiogram database of heart disease patients collected from hospitals in Thailand. The experimental results receive linguistic rule in term of "if-then" rule that is easy to understand, with high accuracy, few number of rules, and few number of conjunctions of condition.